

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. április 27

95 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Hajózási trösztök.

A tröszt, ez az Amerikából az ó-világba jutott valami, egyre jobban tért hódít s ma már alig van valamire való iparág, amelyben meg nem honosodott volna. Így jutott a tröszt intézményének az eszméje a hajózási ipart űző vállalatokhoz is, ahol mint látjuk, egyre jobban tért hódít.

A szomszédos olasz királyságban és Németországban kapott lábra különösen a tröszt, nem is szólva Angliáról meg Amerikáról, ahol nagyon szépen összeférnek a társaságok a vizen is. Hova-tovább oda jutottunk, hogy osztrák hajózási trösztől is beszélhetünk, sőt magyar hajózási trösztökről is álmodozhatunk.

Itt azonban a kölcsönös megegyezések a hajóstársaságok között még nem annyira nyíltan történnek és sem a tervezett egyesítő trösztök, sem a sokat hánytorgatott pull nem jött még létre. S ez jól van így.

Annyi bizonyos, hogy egyetlen iparágban sincs annyira szükség a békés egyetértésre, mint a tengerhajózásban. Csak el kell gondolnunk, hogy mi lenne akkor, ha egyes országok hajósvállalatai nem tudnának egyetérteni a tarifa és vonalmegosztás tekintetében! Az örjögő versengés nagy károkkal járna s ebből csupán az idegen társaságok huznák a hasznot. Nem-e elég sok küzdeni valójuk van a különböző országok hajósvállalataival?

Igy volt ez az olasz tengeri hajózással. A Navigazione Generale Italianának nyomában a megalakulása után versenytársa támadt. A Veloce és az Italia. S megkezdődött a verseny úgy a kivándorlók, mint az áruk szállítása körül. Később azután még egy társaság keletkezett, a Lloyd Italiano, s ez a fiatal vállalat is igyekezett kárt okozni a többieknek. Végül aztán, nem is olyan régen, megalakult az olasz hajóströszt, amely meg is kezdte a működését és bizonyos, hogy eredményeket fog még produkálni.

A leghatalmasabb amerikai hajóströszt az északamerikai Egyesült-Államokban az International Mercantile Company, amelynek nagy apparátusai vannak Európában is, olyanira, hogy az angol kormány szükségesnek látta vele szemben a Cunard-trösztöt megalkotni. Az amerikai szövetkezésben vannak: a White Star Line, a Leyland Line, az International Navigation Company, az Atlantic Transport Line és a Dominion Line. S hogy ez a leghatalmasabb tröszt a világon, bizonyítja az is, hogy a forgalomnak 60 százalékát az ó- és újvilág között ez a tröszt bonyolítja le.

Más kérdés azonban, hogy a trösztnek mindig jut-e fényes anyagi eredmény osztályrészül? A Cunardnak például sok nehézség-

gel kell megküzdenie, míg ellenben az International Mercantile Company már haszonnal dolgozik.

Németországban másként állanak a trösztökkel. Ezek ott nem monopolizálják maguknak az egész tengeri hajózást. Már maga az a tény, hogy a két legnagyobb társaság nem szövetséges, bizonyítja, hogy ott mindig lehet szó konkurenciáról. A német hajóstársaságok közül számos vállalat között megállapodás van egyes szolgálatok ellátására. Így például a Hamburg-Amerika Linie és a Norddeutscher Lloyd egymás között osztja fel a keleti szolgálatot. Egy másik megállapodás áll fenn a braziliai szolgálatra nézve is. Ez azonban még csak legfeljebb kartel, de nem tröszt; nem az az undorító valami, ami minden kisebb vállalkozás letörésére irányul és mindent legázol, ami útjába akad.

Nézzük most már, hogy hogyan is állunk a magunk portáján, miként működnek egymás mellett a magyar és osztrák hajózási vállalatok? A céljaink tulajdonképpen majdnem mindenkor és mindenben egységesek voltak. Csakhogy míg Ausztria mindenkor a maga céljaira tudta felhasználni a magyar támogatást, addig mi a kereskedelmi tengerészet terén, (mint általában minden téren) hol titkos, hol nyílt és szemérmetlen versennyel találunk szemben magunkat. Az osztrák-magyar Lloyd magyar pénzen fejlődött, erősödött. Mikor azután osztrák Lloyd lett belőle, mindig azon fáradozott, hogy valamit kicsikarjon tőlünk. A érdeklődőség hozta később magával, hogy a két kormány az Adria és az osztrák Lloydra nézve egységes megállapodásokat teremtsen. Persze, ennek is inkább az osztrák, mint a magyar kereskedelmi tengerészet látta hasznát.

Lassan fejlődött a magyar kereskedelmi tengerészet s az egymás után alakult új magyar hajóstársaságok szerényen illeszkedtek bele a nekik kijelölt szerepekbe. Gyöngeségük, erőtlenségük okozta, hogy soha nem helyezkedhetek szembe az osztrák hajózási érdekekkel s így a vesény a két állam kereskedelmi tengerészetében mindenkor csak osztrák részről merült fel.

Ma ott tartunk, hogy az osztrák kormány intenciói szerint felforgatnak minden régebbi egyezményt. A magyar érdekek respektálása ismeretlen fogalomná vált s épp így igyekeznek tönkretenni braziliai viszonylatunkat, mint dalmát fogalmunkat. Különösen az utóbbi viszonylatban elért sikereink fájnak az osztrákoknak s mindenáron szeretnek volna belevinni bennünket egy hajózási pullba. Ez lett volna az első osztrák-magyar tröszt. A volt kormány, nagyon helyesen, ridegen elzárkózott az osztrák tervektől.

Ellenben szó volt egy magyar hajózási pullról, amely az Adria, Magyar Keleti és az

Oriente egyesítésével a többi régi viszonylat mellett — a keleti szolgálat kihasználására alakult volna.

A volt kormánynak nagyon tetszett ez az egyesítés, de a terv megvalósítása elé anynyi akadály gördült, hogy hamarosan le kellett ezt is venni a napirendről. A keleti szolgálatnak saját kézbe való terelése már régi idea. A szabadhajózási társaságok tettek annak idején ajánlatot a kormánynak, de elutasításban volt részük. Így tehát továbbra is a csöndes, kis keretben fejlődik tovább csecsemőkorát élő kereskedelmi tengerészetünk s holmi nagy alakulásokról, egyesítésekről még nem időszerű beszélni, hiszen láttuk, minő visszatetszést szült még Ausztriában is az a terv, amely a szabadhajózási társaságok egyesítésére irányult. És hol vagyunk még mi az osztrákoktól?

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Bernabe Merono argentinai fregatt kapitány tegnap hosszabb tartózkodásra Fiuméba érkezett, hogy az argentinai haditengerészet részére a Whitehead and Co. torpedógyárban rendelt torpedókat átvegye. A fregatt kapitány ma délben Kremesek Leo Argentina fiumei helyettes konzulja kíséretében bemutatkozó látogatást tett Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnél.

— **„Az elvált asszony.”** A színházi irodának egyébként oly beszédes kommunikéi egy szóval sem jelezték, hogy Fall Leónak gyönyörű operettjében „Az elvált asszony”-ban viszont fogjuk látni B. Csik Irént, a ki már tavai játszotta el nálunk Janát, a darab címszerepét. A közönség a népszerű operette kedvéért majdnem teljesen megtöltötte a nézőteret és feltűnő nagy számban láttunk németeket, horvátokat és olaszokat a közönség sorában. Ilyenkor — sajnos az egész idényben midőssze háromszor-négyszer — a nemzetiségek között egy kissé hódítani lehetne, egy kis kultuszmissziót teljesíthetne a mi magyar színeszetünk. A szerepeket a társulat *legjobb* tagjaival kell betölteni és ha tegnap Haller Irma játszotta volna az elvált asszonyt, akkor imponálhattunk is volna az idegen publikumnak és a direktor zsebe se vallotta volna kárát. Legalább is öt telt házat „csináltak” volna a Fiumében lakó bécsi-osztrákok, olaszok és horvátok míg így legfeljebb egy vasárnap esti előadásra jut még a darab számára közönség a mi kevés számú magyarságunkból. Ugy tudjuk, hogy Haller Irma az „elvált asszonyt” néhány hónap mulva játszani fogja Krecsányinál Budán és valóságos vétet követett el Balla, hogy bennünket ettől a fővárosi publikumnak kijutó élvezettől megfosztott.

Nem akarjuk állítani, hogy B. Csik

Iren teljesen elfogadhatatlan s *abszolút* rossz lett volna Jana szerepében, de termete, megjelenése, a játékbeli temperatumnak teljes hiánya és a darab egyik slágeréuek a graciózus táncnak szükségessége mind-mind elene szölkak ennek a vállalkozásának. Az „*ugy táncolsz drágám akár a nóm*“ (Kind du kannst tansen) kezdetű keringőt, amelyet mind a darab csattanóját a bécsi Theren Milának a Fenice deszkáin háromszor kellett tavaly megismételni, itt teljesen hatástalanul veszett el s egyetlen egy ismétlésben sem részesült.

A mi a tegnapi előadás folyamán a közönséget kissé kibékítette, az Déry Rózi kitűnő éneke és sikkos tánci voltak. Ugy neki mint Cseh Ivánnak igen szerencsés estéje volt tegnap. Az „*árkon át bokron át*“ (man steigt nach) duettet háromszor csikarta ki tőlük a közönség szűnni nem akaró tapsokkal. Kondor Miklós Karel szerepét szépen és tisztán énekelte és Székely (Willem) éneke is kielégítő volt tegnap. Erneyi Aurélia facipős táncja nem sikerült, bár eredetiségénél fogva megismételtette a közönség. A törvényszéki elnök szerepét Szécsy Ferenc igen ügyesen játszotta és jó volt a bíró kis szerepében Farkas Béla is.

— **Horvátok a magyar anyakönyv ellen.** Néhány évvel ezelőtt egyik horvátországi illetőségű fiúmei postaszolga a fiúmei állami anyakönyvvezető előtt polgári házasságot kötött. A postaszolga házasságából több gyermek származott s rövid idővel ezelőtt áthelyezték egyik horvátországi postahivatalhoz. Egy polgári perből kifolyólag a fiúmei állami anyakönyvvezető előtt kötött házasság iratai a zágrábi országos kormány elé kerültek, amely érdekes s a magyar ellenességre jellemző határozatot hozott. A horvát tartományi kormány ugyanis kimondotta, hogy a postaszolga házasságát, amely Fiumében kötött, nem ismeri el törvényesnek, minthogy a polgári esketést egyházi házasság nem követte. Ez alatta zágrábi kormány a házasságot érvénytelennek minősítette s kimondotta, hogy az együttélésből származó gyermekek törvénytelenek. A zágrábi kormányhatározat most érkezett meg a fiúmei városi tanácshoz, amely a belügyminisztériumhoz fordult jogos orvoslásért. A városi tanács feliratában azzal az indoklással kérte a zágrábi határozat megsemmisítését s a házasság törvényesnek kimondását, hogy minden állam elismeri a saját alattvalójának a külföldön, a külföldi törvények szerint kötött házasságát. A zágrábi kormánynak tehát annyival is inkább el kell ismernie az említett postaszolga polgári házasságát, minthogy az Szent István koronájához tartozó területen, állami funkcionárius előtt kötött meg. A városi tanács a feliratot a napokban küldi át a kormányzósághoz, hogy a belügyminisztériumhoz terjessze fel.

— **Távíratilag felfüggesztett fürdő-építkezés.** Eördogh József, a cirkvenicai Therapia szálloda tulajdonosa arra kérte a fiúmei tengerészeti hatóságot, hogy a tengerparton, egy modern felszerelésű fürdőt építhessen. A tengerészeti hatóság meg is adta a telepengedélyt, mire a szálloda tulajdonosa hozzáfogott a fürdő építtetéséhez. A cirkvenicaiak azonban kifogásolták, hogy a fürdő a fiúmei tengerészeti hatóság engedélyével épüljön fel s ezért minden módon alkalmatlankodtak a munkásoknak. Végre olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a tengerészeti hatóság fegyveres pilótákat rendelt ki a munkások védelmére. Időközben Cirkvenica község előljárósága a tengerészeti hatóságnak a községre sérelmes intézkedése miatt panasszal fordult Tomasics horvát bánhoz. A bán sürgősen a kereskedelmi miniszter-

hez fordult orvoslásért, aki csakhamar intézkedett is. A kereskedelmi miniszter ugyanis táviratilag utasította a tengerészeti hatóságot, hogy a fegyveres pilótákat azonnal rendelje vissza s az építkezést pedig azonnal szüntesse be. A fürdőtelep engedélyezése ügyében a kereskedelmi minisztériumtól tegnap fontos leirat érkezett, amelyről a tengerészeti hatóság csak holnap fog jelentést tenni Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnek, mint a tengerészeti hatóság vezetőjének.

— **A megsebesült dohánygyári tisztviselő állapota.** Krahl Károly dohánygyári tisztviselő, aki ellen Takács Katalin nevű elhagyott szeretője a múlt héten revolver merényletet követett el, szombaton este hagyta el a kórházat. A megsebesült tisztviselőt most lakásán ápolják. Krahl állapota ugyan aggodalomra nem ad okot, mégis teljes felgyógyulásához hosszabb idő szükséges. A megsebesült tisztviselő ugyanis különösen karjában kínzó fájdalmakat érez. Krahl egyébiránt holnap ismét bemegy a kórházba, ahol az orvosok a varrásokat fogják eltávolítani.

— **Ártatlanul a börtönben.** Április elején — mint megírtuk — Koss János harmincöt éves laibachi illetőségű egyén a rendőrségtől mint elsőfoku iparhatóságtól korcsmanytási engedélyt kért. A rendőrség az idén életbe léptetett szabályrendelet értelmében az engedély megadása előtt tudakozódott Koss előlétele felől a trieszti és laibachi hatóságoknál. A tudakozódásra a trieszti rendőrség válaszolt azzal, hogy Koss büntetett előlétele s nemrégben is egy jogerős ítélettel hosszabb szabadság vesztesre lett ítélve, amely elől megszökött. A rendőrség erre korcsmanytási engedély helyett tartóztatta Koss Jánost, aki folyton ártatlanságát hangoztatta. Csak most napok mulva derült ki, hogy Koss ártatlanul szenvedett mert a trieszti rendőrség tévedett a személyazonosságban. Megállapították ugyanis, hogy egy hasonló nevű egyén lett elítélve Triesztben és a trieszti rendőrség félreértése folytán ahelyett tartóztatták le Koss Jánost. A rendőrség természetesen mielőtt a félreértés kiderült rögtön szabadonbocsátotta az ártatlanul bezárt Koss Jánost és kárpótlásul megadta neki, a korcsmanytási engedélyt.

— **Brutális munkaadók.** Vasárnap reggel a városi kórházban egy Crnkovics József nevű ötvenhét éves kocsis jelentkezett a kórházba való felvételre. Az orvosok megvizsgálták a beteg embert és megállapították, hogy testét súlyos ütési sebek borítják. A sebesült kocsis az orvosok kérdésére elmondotta, hogy Mrkopaljáról jön, ahol Petrich és Baccarich fakeskedők szolgálatában volt. Főnökei azonban szombaton este valami csekélység miatt két doronggal annyira megverték, hogy kénytelen volt egy oitani orvos tanácsára Fiuméba jönni, hogy a kórházba való felvételét kérje.

— **Aki a gazdáját akarta meglopni.** Megírtuk, hogy Skirlin Antal a rizshántológyár raktárára április 15-én éjjel szolgálatközben észrevette, hogy a gyár szomszédságában levő Neuman féle bazárban valaki gyertyavilággal az áruk között kutat. Felfedezéséről értesített a közelben posztoló rendőrt, aki viszont azt a mlakkai kirendeltségnek jelentette, honnan több rendőr sietett a helyszínére. A rendőrök letartóztatták a hivatlan éjjeli vendéget, Pinterovics Szalvátor tizennyolc éves szlavóniai illetőségű egyén személyében, aki már huzamosabb idő óta a Neumann cégnél a bazárban volt alkalmazva.

Tegnap tárgyalták a törvényszéken a betörő ügyét, akit a tizenegy napos vizsgálati fogság beszámításával két hónapi fogságra, polgári jogainak egy évre való felfüggesztésére s az összes perköltségek megfizetésére ítélték el.

x **Színházi hírek.** A színházi iroda közli: Ma, kedden telivér francia ujdonságot mutat be a színház, még pedig a „Testőr“ című kacagtató vigjátékot.

Holnap szerdán megismétlik az „Erdészleány“ című népszerű operett kitűnő előadását, mely eddig az évad legnagyobb erkölcsi sikere volt.

Csütörtökön az idény szenzációjához értünk, ekkor lesz Lehár világhírű operett ujdonságának „Luxemburg grófja“-nak várva-várt premiérje Balla igazgató rendezésében. A darab Bécsben is, Budapesten is utban van a 200-ik előadás felé, sőt a mi társulatunk is Pozsonyban egyfolytában 16-szor hozta színre. A helyárok mérsékeltlen felemelve lesznek.

— **Verekedés a rendőrség börtönében.** Tegnap késő este a rendőrség két napszámot, névszerint Cserenics Józsefet és Ortali Ödönt tartóztatta le, minthogy kissé boros állapotban éjjeli botrányt rögtönöztek. A fogház őrmester alig kísérte be őket a börtönbe, a mikor a vasajtó mögöl éktelen láрма és verekedés zaja halatszott. A láрма oka az volt, hogy Tomljanovics József már előbb letartóztatott egyén nem akarta megengedni, hogy a késői jövevények is lefeküdhesseken. Tomljanovics tehát dulakodni kezdett Cserenicscsel és Ortalival, majd felkapott egy közelben levő súlyos tárgyat s azt oly erővel vágta oda Ortali homlokához, hogy a szerencsétlen embert azonnal elöntötte a vér. Ortalit a kórházba szállították, ahol elég súlyos sebével ápolás alá vették. Tomljanovics ellen pedig durvaságért megindították az eljárást.

— **A leánykereskedés elleni egyesület sorsjátéka.** A leánykereskedés elleni országos egyesület fiúmei fiókja a pénzügyminisztérium engedélyével tárgysorsjátékot rendez, amelynek május tizenkettedikén lesz a húzása. Az egyesület három értékes nyereménytárgyat sorsol ki. Az első díj egy teljes menyasszonyi kelenye lesz, amelynek beszerzési ára négyszázötven korona, a második nyertes egy értékes férfi aranyórát kap, a harmadik nyeremény pedig egy teljes kínai ezüst evőeszköz készlet lesz. A sorsolást május tizenkettedikén tartják meg s a nyertesek a nyereménytárgyakat a húzás napjától számított három héten belül vehetik át az egyesület hivatalos helyiségében. A sorsjegyeket darabonként 50 filléért több előkelő üzletben árusítják.

— **A szabósztájk.** Tegnap este mint már jelentettük, az iparrestület helyiségében a szabó munkaadók és munkások vegyes bizottsága megtartotta második értekezését Loibelsberger rendőrtiszt, a rendőrség iparügyi elődójának elnöklésével. Az értekezleten azonban végleges megállapodás nem történt s így a tárgyalásokat ma este fogják folytatni.

Távirat ◀▶ Telefon

Vezérkari ezredesből képviselőjelölt.

KARCAG, ápr. 26. A karcagi választók Szabó Zoltán nyugalmazott vezérkari ezredes, aradmegyei földbirtokost jelölték képviselőnek. Szabó a jelöltséget elfogadta.

Elhalasztott adótörvények.

BUDAPEST, ápr. 26. Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt egy újságíró előtt kijelentette, hogy az általános kereseti adó, az általános jövedelmi adó, a közadók és közszolgáltatásokra vonatkozó már szentesített törvények életbeléptetését el kellett halasztani. A halasztás azonban nem jelenti azt, hogy a Khuen kormány új törvényjavaslatokat fog kidolgozni, mert a már szentesített törvényeket csak lényegtelen módosítással fogják életbeléptetni, mielőtt az ország az ex-lexből kilábal és a tisztviselőket kitanították az új törvények alkalmazására.

A horvát bán és Khuen.

BÉCS, ápr. 26. Tomasics horvát bán ma a Semmeringre érkezett s felkereste Hédervary miniszterelnököt, akivel hosszasan tárgyalt. A bán a horvát kormányzati folyó ügyekről és a horvát választási reformról tett jelentést a miniszterelnöknek.

Justh beszűnteti kortesutját.

KOLOZSVÁR, ápr. 26. Justh Gyula kíséretével erdélyi agitációs körútjának utolsó álló-

mására Kolozsvárra érkezett délután egy órákor. A pályaudvaron Justhot lelkesedéssel fogadták. Délután nagy népgyűlés lesz. Justh Kolozsvárról Aradon át tornyai birtokára utazik s kortesutját egyelőre beszünteti.

Képviselőjelölt a női választói jog mellett.

SZÁSZVÁROS, ápr. 26. A szászvárosi egyesült magyar pártok és szászok képviselőjelöltje Farkas Pál dr. ma tartotta meg magyar és német nyelven a programbeszédét. A képviselőjelölt hangoztatta, hogy a magyarok és szászok érdekei azonosak s ennek alapján együttműködésre kell törekedniök. A választói jog reformjában a legdemokratikusabb álláspontot foglalja el s azt vallja, hogy a választói jogot az okleveles és kenyérkereső nőknek is meg kell adni.

Tanukihallgatás a sacharin ügyben.

BUDAPEST, ápr. 26. A sacharin eladás ügyében a rendőrség ma folytatta a tanukihallgatásokat. Délben Török Sándor gyógyszerészt hallgatták ki, a ki ügyvédje Vázsonyi Vilmos dr. kíséretében jelent meg a kihallgatáson.

A fagy pusztítása.

ARAD, ápr. 26. Az arad-hegyaljai szőlőhegyekben most fejezték be a hivatalos becslést. A becslés adatai szerint a hegyaljai szőlőterület a fagy miatt harminc százalékos kárt szenvedett.

Esküvő a halálos ágyon.

KECSKEMÉT, ápr. 26. Kulnai József huszonkét éves katonaköteles halálos ágyán kivételes nősülési engedélyért folyamodott. Minthogy állapota válságosra fordult, a polgármester táviratilag kérte a honvédelmi minisztert az engedély megadására, amit a miniszter telefonon meg is adott. Tóth János lelkész tegnap este eskette össze a haldoklót menyasszonyával Balassa Karolinnal. A fiatal férj kevéssel az esketés után ma hajnalban meghalt.

A belügyi államtitkár jelöltsége.

BUDAPEST, ápr. 26. A budapesti József városi választókerület több száz tagu küldöttsége ma tisztelt Jakabffy belügyi államtitkár-nál, hogy a kerület képviselőjelöltségét felajánlja neki. Az államtitkár a jelöltséget köszönettel elfogadta s kijelentette, hogy az ország egyik legnagyobb választó kerületének érdekeit mindig szíven fogja viselni.

A választói jog vidéki ligája.

SEGED, ápr. 26. Ma alakult meg Szegeden mintegy ötsszáz választópolgár jelenlétében az általános választói jog ligájának első vidéki szervezete. A megalakulás után határozati javaslatot fogadtak el, amelyen az általános egyenlő titkos és községenkinti választói jog törvénybeiktatását sürgetik.

A szegedi képviselőválasztási mozgalom.

SEGED, ápr. 26. Bánffy Dezső báró május nyolcadikán mondja el programbeszédét Szegeden. Bánffy ünnepies fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. Ugyancsak nyolcadikán lesz a hivatalos jelölő nagygyűlés is. A szegedi második kerületben a választó polgárok részben Becsey Károly volt képviselő, részben Kelemen Béla volt főispán körül csoportosulnak. Az első kerületben Bánffy egyhangú megválasztása biztos, a második kerületben azonban heves küzdelemre van kilátás.

A Zeppelin megsemmisült.

BERLIN, ápr. 26. Limburgból táviratozzák, hogy ott ma léghajószerecséttlenség történt, amely a „Zeppelin II.” nevű léghajót megsemmisítette. Emberéletben szerencsésen nem esett kár. A „Zeppelin II.” reggel 9 órákor friss gáztöltéssel látták el. A léghajó kötelekein lebegett, amikor eddig még ismeretlen okból elszakítva köteleit, felrepült. Északnyugoti irányban haladt és délben fél egy órákor Webersburgban, Willsbury közelében teljesen megsemmisülve földre zuhant.

BERLIN, ápr. 26. A berlini reggeli lapok jelentése szerint a műszaki csapatok felügyelője táviratilag közölte II. Vilmos császárral, hogy a „Zeppelin II.” léghajó helyrehozatala lehetetlen, minthogy a léghajó teljesen megsemmisült.

Zord tél Amerikában.

NEWYORK, ápr. 26. Még nemrégiben rekkenő volt a hőség, most pedig olyan hirtelen fordult téliesre az időjárás, hogy a nyugati államokban tél közepén képzeli magát a lakosság. Az Egyesült-Államok sok vidékén erősen havazik és a hóföregetek a vasúti forgalomban nagy zavarokat okoznak. Az Egyesült-Államok nyugati tartományai-ban a nagy fagy elpusztította a dus vetéseket s már eddig is sok százmillió dollár a kár a gazdagnak ígérkező veteményekben.

Az albán lázadás.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 25. Megbízható hírek szerint Stimliában (pristinai szandzsák) a Merizovics-Prizrend közötti úton tegnap reggel óta mintegy 10.000 albán harcol nyolc zászlóalj katonával. Részletek hiányoznak.

ÜSZKÜB, ápr. 26. Tegnap éjjel körülbelül tízezer fegyveres albán Prisztinába akart betörni. Az albán had átkelt a Sednicán, a táviró vezetőket elszakította, amikor a török sereg szembeszállt vele. Három zászlóalj török katonaság Ipek és Verizovics között harcra elegyedett az albánokkal. Ma reggel Verizovics környékén erős ágyuzást hallottak.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA
GRAND HOTEL D'ITALIE

VELENCÉ-BEN
VELENCE
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kitűnő konyha.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Alapították 1850-ben.

Cante Giuseppe

nagy butorraktára és asztalos műhelye

Fiume, Via Capuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpit s butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

Kőbányai Polgári serföző gyártmánya.

Szt. István védjegyű

Dupla Malátasör

tavaszi csapolása!

Fiumében!

a Magyar vendéglőben

Riva Szápáry.

Trattoria Apollo Viale Deák

Gambrinus Buffet-ben

Via del Lido.

Andemo dal Tita Via S. Girolamo.

Nagy pénzszekevény

kézipénztárak és íróasztalok kerestetnek megvételre, Bővzbbet 484 telefon szám alatt.

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Korzó.

40 elegánsan berendezett szoba

K. 2:40-től fölfelé.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés.

Aszfaltírozott s teljesen ujjaépített

tekepálya.

Tulajdonos: Almer Mihály

16--18 éves fiu,

ki olaszul és magyarul tud, mint hivatal-szolga állást nyer elsőrendű helybeli bankintézetnél. Ajánlatok „Uniformis 18” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy tiszta új butorral berendezett szoba kiadó egy úr vagy hölgy részére Via Salute 5 földsz. ajtó 2.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume. Via del Governo 2 II. emelet. Telef. II-89.

A legújabb módszer szerinti arc-kéz- láb-ápolás (manicúr, pedicúr) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Olcsó hus!

A Vicolo Germania I. sz. alatt, valamint a régi vásárcsarnok 24-26 számú rekeszében naponta friss marha, borju és disznóhus a legkiválóbb minőségben méretik ki.

Magyar tulajdonos! Magyar kiszolgálás!

Kisasszony jó fizetéssel irodába a-zonnal felvételt. Cim a kiadóhivatalban,

Csak néhány napra látható a Scoglietton

Nagy Allatsereglet

a forró égöv legritkább vadállataival.
Előadások d. u. 5 órakor. — A vadak etetése este 8-kor. Számos látogatást kér.
A tulajdonos.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

STOICOVICH E.

: „APOLLÓ” vendéglője :

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kizárólag magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
tatnak.

Magyar gazda.

Magyar kiszolgálás

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt aila napoletana.
Tea, kávé, csokoládé, cukrászsüte-
mények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Modern
hálószobák és ebédlő divánok

eladók

Garami József

kárpitos mesternél Corsia Deák 26

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-u. 37
megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Forgács László Fiume, Via Clotilde Traversale 1

vétte át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

Adria szálló és étterem

Adamich és Adria utca FIUME Zmaič palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és vilányos világítással.

Kitűnő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutallékkal felvételnek „A TENGERPART” kiadóhivatalában Vicolo delli Ospedale, Wurzer-ház.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (CORSO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban és chronométerekben.

ORIENTALE KÁVÉHÁZ VELENCE

nagy bar-ral és tágas söröcsarnokkal egyesítve.

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló vaporetto állomásával szemben.

Egyetlen modern kávéház és bar Velencében. Az egész házat magába foglaló, e célra épült elegáns helyiségek a lagunákra néző gyönyörű tetőtérasszal. - Kitűnő fagyaltok és frissítő italok. - Kifogástalan kiszolgálás minden nyel-
ven. - Mérsékelt árak.

:: Az idegenek találkozó helye. ::

Estéenként orkesztrális hangverseny.

Csütörtökön és vasárnapon délutáni hangverseny 3 órától 6 óráig.

PAPP RUDOLF DROGÉRIÁJA

NAGYBAN! : FIUME, VIA DELLE PILE 2. SZ. : KICSINYBEN

Mindenemű droguista-cikk, vegyszerek, kén, szulfát stb. közvetlen behozatala. Ásványvíz-raktár. Nagy választék illatszerekben, szivacsokban és egyéb toilette-cikkekben. Festékek, ásványneműek, szobafestő-matricák, fényképészeti cikkek.
Ingyen sötétkamra.

Varieté Hotel Susák

Estéenként elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdet 9 órakor.

Vajda János

uri és női szabó

:: Fiume :: Corso ::

Figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek ujonan érkezett női és uri szövet-ujdon-
ságait.

Kitűnő szabás!

!! Elsőrendű fővárosi munkások !!

Mérsékelt árak!

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászdaí frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magya-
rok találkozó helye.

LUSSINGRANDE

PENZIÓ VILLA PUNTA

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kénye-
lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

NYOMTOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR” NYOMDÁJÁBAN FIUME